

2. Komunikazioa eta lankidetzak

2.5. Identitate digitalaren kudeaketa:

2.5.3. Aztarna digitala

CRUE-REBIUNek egindako eta Mondragon Unibertsitateko Bibliotekak moldatutako materiala

**Komunikazioa eta
lankidetzak.
Identitate digitalaren
kudeaketa**

Aztarna digitala

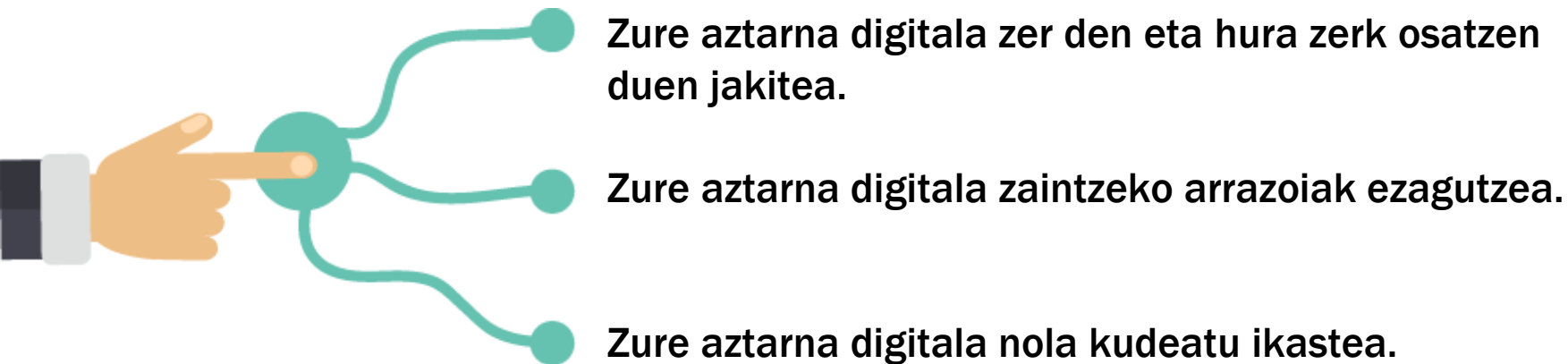
CRUE

REBIUN

Red de Bibliotecas Universitarias

HELBURUAK

Jarduera hau amaitzean, gaitasun hauek lortu behar zenituzke:

AURKIBIDEA

- Zer da eta zerk osatzen du zure aztarna digitala?
  - Sare sozialetako jarduera.
  - Bilatzaileak erabiltzea eta webguneak, blogak eta abar bisitatzea.
  - Telefono mugikorrek, tabletak eta haien aplikazioak erabiltzea.
- Zergatik zaindu zure aztarna digitala?
- Nola kudeatu zure aztarna digitala?
- Gehiago jakiteko...

ZER DA ETA ZERK OSATZEN DU ZURE AZTARNA DIGITALAK?

Gure aztarna digitala sarean nabigatzean eta elkarri eragitean uzten dugun arrastoa da, eta honako esparru hauetan garatutako jardueraren bidez sortzen da:

Sare sozialetako
interakzioak

Iruzkinak, eta
webgune, blog,
foro, txat eta
abarretako
bisitak

Gailu mugikorren
erabilera: telefonoak,
tabletak eta
Whatsappa edo
antzeko
aplikazioak...

SARE SOZIALETAKO JARDUERA

Sare sozialetako jarduera oro zure azterna digitalaren parte da. «**Atsegin dut**» bakoitzak, partekatzen dituzun **loturek** edo bisitek informazio asko ematen dute zuri buruz, eta zure zaletasunei, joera politikoei, interesei buruz...

Gomendioak

Ezaba itzazu erabiltzen ez dituzun sare sozialetako kontu guztiak, eta konfiguratu aktibo dituzun kontuen pribatutasuna, zure irudi publikoa hobeki kontrolatzeko.

BILATZAILEAK ERABILTZEA ETA WEBGUNEAK, BLOGAK... BISITATZEA

Interneteko zerbitzuak erabiltzen dituzun bakoitzean (bilatzaileak, posta elektronikoa, webguneak...), agerian uzten dituzu zure zaletasunak, ordutegiak, kokapen geografikoa eta interes pertsonalak. Doako zerbitzu horiek erabiltzean, informazio hori hirugarrenek parteka dezaketela onartzen duzu; maiz, bilatzen duzunaren emaitzak eta publizitate pertsonalizatua eskaintzearen aitzakiarekin.

Gomendioak

- Ikas ezazu Interneten nabigatzen arrastorik utzi gabe. Badira datu pertsonalik arakatzen eta biltzen ez duten bilatzaileak: bilatzaile konfidentzialak. Adibideak: [DuckDuckGo](#), [StartPage](#) edo [YaCy](#).
- Muga ezazu **cookie**en eta antzeko zerbitzuen instalazioa, eta ezabatu nabigaziorako zure datuak (historia, cachea...).

GAILU MUGIKORRAK ETA HAIEN APLIKAZIOAK ERABILTZEA

- Webgune batzuek zer gailutatik sartzen zaren identifikatzen dute. Nahiz eta askotan gure kontuak babesten laguntzeko egiten den, garrantzitsua da gure ohiturei buruz zer informazio jasotzen duten jakitea.
- Oro har, gailu mugikorrek aztarna digital zehatzagoa sortzen dute ordenagailu eramangarriek edo mahai gainekoek baino, beren aplikazio berariazkoen konfigurazioa dela-eta: kokapen-datuak, identifikatzaile pertsonalak...

Gomendioak

WhatsApp mezuen enkriptatze-sistemak gorabehera, zure arrastoa ezabatzen duzula ziurtatzeko modurik onena «hodei»an dituzun segurtasun-kopiak ezgaitzea da, edo baita zure gailuan aplikazioa ezabatzea eta berriz instalatzea ere, datu-basea garbitzeko.

GOGOAN IZAN...

Aztarna digitala telefono-zenbakiekin, IP helbideekin, komertzio elektronikoarekin edo online jarduerekin lotzeak **ekintza anonimoak identitate erreal bati esleitzea** ahalbidetzen du. Horregatik, funtsezkoa da uzten duzun arrasto motaz eta horrek izan ditzakeen ondorioez jabetzea.

Edozein sare sozialetan edo webgunetan saio bat hasten duzunean, erosoagoa da zure **datu pertsonalak** berriz sartu beharrik ez izatea, eta horrela denbora aurrezten duzu, gainera.

Iragarki pertsonalizatuak edo sareko zure bilaketan historian azaldu dituzun interesei dagozkienak jasotzen dituzu.

Baina...

Baina...

Zure aztarna digitalak **balio ekonomikodun informazioa** eskaintzen du, eta hori komertzializatu egiten dute zenbait enpresak.

Informazio esanguratsua gal dezakezu web-zerbitzuei uzten badiezu emaitzak zure ordeztu aukeratzeko.

GEHIAGO JAKITEKO...

Eman begiratu bat lotura interesgarri hauei:

[Gure aztarna digitalak zaintzeko lau arrazoi](#)

[Internet Societyren «aztarna digitala»](#)

Eta ez ahaztu [ahazteko eskubidea](#) duzula!

**Mondragon
Unibertsitatea**

Biblioteka

Zalantzarik baduzu, galdetu zure [bibliotekan](#):

Basque Culinary Center

Biblioteka

Juan Abelino Barriola pasealekua, 101
20009, Donostia, Gipuzkoa.
T. 943574514
biblioteca@bculinary.com

Enpresa Zientzien Fakultatea

Biblioteka

Ibarra Zelaia, 2
20560, Oñati, Gipuzkoa.
T. 943718009
biblioteca.enpresagintza@mondragon.edu

Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea

Biblioteka

Dorleta, z/g.
20540, Eskoriatza, Gipuzkoa.
T. 943714157
biblioteca.huhezi@mondragon.edu

Goi Eskola Politeknikoa

Biblioteka

Campus Iturripe. Loramendi, 4. 20500 Arrasate – Mondragon, Gipuzkoa.
Campus Orona Ideo. Fundazioa eraikuntza, Jauregi Bailara, z/g. 20120 Hernani, Gipuzkoa.
T. 943794700
biblioteca.mgep@mondragon.edu